

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. IX. Vtrum hæc sit vera, Iste homo, demonstrato Christo incepit esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

nihil. constat etiam humanitatem Christi esse creatam & creaturam.

Iam vero an propter priorem rationem Christus non possit dici creatura, an vero dici possit propter posteriorem, videtur pertinere ad questionem de nomine. Prima sententia vult illud etiam ad simpliciter negandam propositionem, nisi addatur determinatio, quā sufficienter significetur non tribui ratione suppositi. Tertia sententia censet nomen creaturæ attributum Christo non necessarium id significare, sed quemadmodum alia possunt ei simpliciter tribui ratione alicuius naturæ in eo inuentæ, licet videantur repugnare alteri eius naturæ, ita posse tribui prædicatum, *creatura*: si enim alia prædicata naturæ humanæ possint ei simpliciter tribui, cur non & hoc?

Præterea secundum communem sententiam potest dici, *Christus ut homo est creatura*; ergo absolute etiam potest prædicari sine addito: nam illa particula *ut homo* non est particula diminuens, sed solum denotans & determinans secundum quam naturam ei competat esse creaturam: quando autem ita se habet particula, prædicatum absolute tribui potest. Patet in similibus in hac eadem materia: *Christus ut homo est risibilis*, est mortalis, est corporeus; potest etiam dici absolute, *Christus est risibilis*, est mortalis, corporeus.

Dices esse diversam rationem; nam non generatur dubitatio num posteriora prædicata conueniant ratione suppositi & totius, sicut de prædicato creaturæ.

Resp. ubi constat de vero sensu & inter Catholicos, non generari huiusmodi dubitationem, & proinde non minus potest admitti quam alia prædicata, quæ simpliciter tribuuntur Christo, licet ei solum conueniant ratione humanitatis.

In questione, ut dixi, de nomine iudico tertiam sententiam esse probabilem, quæ est conformis locutionibus Patrum. Hieron in magnis commentariis epistolæ ad Eph. in illud cap. 2. *ipsius enim sumus*, iactura dicit: nos libere proclamamus non esse peccatum esse creaturam. Cyr. lib. 10. thesauri cap. 4. *nam cum uisum sit in creatis si & omnium Dominus & creator, creatura etiam factus, primus inuenitur inter omnes homines quos assumpsit humanam naturam*. Leo serm. 3. de Pentecoste. Si enim homo ad imaginem & similitudinem Dei factus in sua honore natura manifestet, &c. creator mundi creatura non fieret. Plures uideri possunt apud Vasq. cap. 2. citato.

Ex quibus patet fuisse familiare Patribus Christum vocare creaturam, scilicet ratione naturæ humanæ assumptæ, ita ut non tantum dici possit creatura, quia factus est mediante unione Verbi cum natura humana, sed quia natura humana in illo verè & propriè dicta est creatura, ratione cuius potest illam denominationem sortiri: cum denominatio creaturæ possit tribui non solum naturæ in abstracto, sed ratione illius possit etiam tribui supposito eiusdem naturæ.

Si qui Patres uidentur repugnare, non agunt de præsentī questione, sed solum uolunt contra Arianos Christum secundum naturam diuinam non esse creaturam.

Dices, quando prædicatum est transcendens, quod potest conuenire supposito & parti, si solum conueniat ratione partis, non potest tribui absolute.

Resp. negando, si per partem intelligatur etiam natura: licet enim corporeum possit conuenire tam supposito quam naturæ, nihilominus potest præ-

dicari de Christo sine addito, ratione naturæ humanæ, licet ipsum suppositum sit incorporeum.

Dices si Christus possit dici creatura, etiam dici poterit, *Verbum est creatura*, quod est aperte falsum & hæreticum.

Resp. 1. negando conseq. quia illa propositio, *Verbum est creatura*, statim præ se fert sensum hæreticum; non ita illa: *Christus est creatura*.

Resp. 2. concedendo ita posse dici per communicationem idiomatum, ubi cessat periculum erroris vel scādali, sicut dici potest, Deus est corporeus.

Ex his patet resolutio art. 10. in quo S. Th. docet hanc propositionem, *Christus ut homo est creatura*, esse veram; si enim propositio simpliciter prolata sit vera, multo magis erit vera ea propositio quæ designat rationem sub qua Christo conuenit esse creaturam; de qua tamen variè sentiunt auctores; imò aliqui sentiunt eam esse falsam. Sed contrarium est omnino uerius non solum si concedamus posse dici simpliciter *Christus est creatura*, uerum etiam si negemus; quia eo non obstante vera erit illa propositio, *Christus in quantum homo est creatura*, quia particula, *in quantum homo* specificat naturam secundum quam possit ei conuenire ratio creaturæ: certum autem est eam rationem posse conuenire secundum naturam humanam, quæ etiam in Christo est creatura.

ARTICVLVS IX.

Utrum hæc sit vera, Iste homo, demonstrato Christo, incepit esse?

RESPONDET negatiuè; quod & communius tenent Doctores.

Scotus tamen in 3. dist. 11. q. 3. docet hanc propositionem, *Christus incepit esse*, esse veram: sed ut notauī superiori dubio, hic etiam mihi uidetur esse questio de nomine. S. Th. censet esse falsam eo quod nomen, *Christus*, seu *iste homo*, designet suppositum; cum subiecta propositionum, nisi colligatur aliud ex adiunctis, sumantur materialiter & pro supposito; prædicatum etiam inuoluat negationem, quā significetur Christum antè non fuisse. Cum ergo suppositum Christi, seu istius hominis sit æternum, & falsum sit quod non semper fuerit, falsa quoque est propositio quæ dicitur quod incepit esse.

Scotus uerò ideo censet esse veram quia *Christus* formaliter sumptus significat compositum ex diuina persona & natura humana, quod compositum non est æternum, sed incepit esse in tempore. id autem solum significatur per illam propositionem *Christus incepit esse*, in qua subiectum accipitur formaliter, similiter terminus, *iste homo*, potest sumi formaliter pro indiuiduo naturæ humanæ, quod indiuiduum naturæ humanæ uerè incepit, & proinde dici potest, iste homo incepit esse.

Ut dixi differentia est de modo loquendi, quandoquidem utraque sententia retinet uerum sensum & satis proprium: modus tamen loquendi S. Th. uidetur ysiator, & cōformior regulis logicæ, secundum quas subiecta propositionum communiter sumi solent materialiter & pro suppositis, nisi aliud ex adiunctis colligatur; quod in simili propositione nō apparet. Adde quod cū aliquid dicitur incipere sine addito, significetur incipere secundum suū esse simpliciter, & in propositione *Christus incepit esse* uidetur significari quod suppositum incepit esse secundum

Replica.

Diluitur.

82.

Vbi cessat periculum erroris, dici potest *Verbum est creatura*, per communicationem idiomatum. Ista indubitatus uera est, *Christus ut homo est creatura*.

83.

Negat S. Thom. Affir. Scotus.

Videtur etiam quæstio de nomine.

84.

Modus loquendi D. Th. preferatur.

cundum suum esse simpliciter, atque adeo secundum esse diuinum.

Soluntur
rationes
Scoti,

Nec contra hanc explicationem vrgent rationes Scoti, quod scilicet Christus factus sit homo; atqui fieri hominem est fieri simpliciter; ergo dici potest, *Christus factus est*; & proinde dici potest, *Christus incepit esse*.

Resp. concessa maiore distinguendo minorem: si enim fieri simpliciter sumatur prout idem est quod fieri substantialiter, seu acquirere esse substantiale, conceditur: quia suppositum Christi acquisiuit in tempore esse substantiale hominis per coniunctionem humanitatis cum persona diuina. si verò per fieri simpliciter intelligatur quod res absolute fiat, negatur minor vniuersaliter sumpta; cum enim suppositum Christi simpliciter fuerit antequam illi vniueretur natura humana, Christum fieri hominem non est fieri simpliciter, atque adeo ex eo quod incepit esse homo, non potest dici sine addito quod incepit esse.

Argumenta
quædam
contra Scotum
non concludunt,

Notandum tamen quod contra propositionem in sensu Scoti acceptam non vrgent varia que opponuntur; vt quod ex ea sequeretur posse dici filium Dei incipere; id enim nullo modo sequitur, cum a sensu formali procedatur ad materiale: nam vt ostensum est iuxta Scotum in illa propositione, *Christus incepit esse*, Christus accipitur formaliter pro composito ex diuina persona & natura humana, vel saltem non designat suppositum quomodocumque, sed peculiariter subsistens in vtraque natura, in consequente verò filius Dei sumitur planè materialiter.

ARTICVLVS X.

Vtrum hæc sit vera, Christus vt homo est creatura?

AFFIRMAT. patet ex notatis art. 8.

ARTICVLVS XI.

Vtrum hæc sit vera, Christus secundum quod homo est Deus?

86.

RESPONDET sub distinctione: si enim particula, *secundum quod*, vel *in quantum*, reduplicet suppositum, est vera: si verò reduplicet naturam, est falsa. vbi tamen

In rigore
est falsa.

Aduerte propriè & in rigore esse falsam, quia in proprietate sermonis solet reduplicare naturam, & terminus illam subsequens solet accipere formaliter, & designare causam vel naturam secundum quam prædicatum propositionis conueniat subiecto: falsum autem est quod Christus secundum naturam humanam sit Deus, siue quod conueniat ei diuinitas ex eo quod habeat naturam humanam. Vnde falsa est propositio tam in sensu reduplicatio & particula designante causam propter quam attributum conueniat subiecto: quam sumpta specificatiue, & determinate seu designante naturam secundum quam ei conueniat quod sit Deus; quia nec humanitas est causa cur Christus sit Deus, nec Christo secundum naturam humanam conuenit esse Deum.

87.

Hæc etiam
Christus secundum
quod est iste homo,
est

Aduerte S. Th. responsione ad 3. sentire hanc propositionem, *Christus secundum quod est iste homo est Deus*, magis esse veram, quia pronomen, *iste*, ma-

gis trahit ad suppositum terminum, *homo*. Verum etiam magis propriè sumitur formaliter & designat indiuiduum naturæ humanæ quando ponitur post reduplicationem, & proinde propositio simpliciter est falsa.

Ex his colligi potest quod attributa vnius naturæ non possint tribui Christo cum reduplicatione alterius naturæ etiam in concreto; vnde non est vera propositio, *Christus vt Deus passus est, resurrexit, &c.* vt homo est creator, est omnipotens, est ubique; quia terminus subsequens particulam, *vt*, sumitur formaliter & designat naturam in qua & secundum quam aliquid competat Christo: falsum autem est quod Christo conueniat pati secundum diuinam naturam, item quod natura diuina sit illi ratio ob quam, passionis, falsum etiam est quod omnipotentia ei competat secundum naturam humanam.

ARTICVLVS XII.

Vtrum hæc sit vera, Christus secundum quod homo est hypostasis vel persona?

RESPONDET consimili modo distinguendo, sicut articulo præcedenti: si enim particula, *secundum quod*, reduplicet suppositum, est vera; sed hic sensus est minus proprius. si verò reduplicet naturam, potest distinguere: vel enim sumitur specificatiue determinando & specificando naturam in qua etiam illi conueniat esse personam, & hoc sensu vera est, quia Christo etiam in natura humana conuenit esse personam, est que sensus maxime proprius, vel accipitur reduplicatiue, ita vt designet naturam tãquam causam, ex cuius principiis competat Christo esse personam, & ita falsa est. Cum enim in Christo personalitas non sit creata, falsum est ex principiis naturæ humanæ ei competere rationem personæ.

Aduerte tamen 1. alio sensu particulam sumptam reduplicatiue posse reddere verum sensum, quod Christus in quantum homo sit persona; quia videlicet natura humana ex naturali sua conditione postulat esse in persona, quæcumque illa sit: vnde Christus etiam in quantum homo postulat esse persona.

Aduerte 2. hanc esse maxime propriam, *Christus vt homo est persona humana*, quia natura humana vnita Verbo est illi causa cur in ea subsistat, & per consequens subeat rationem personæ humanæ.

QUESTIO XVII.

De pertinentibus ad unitatem in Christo quantum ad esse.

ARTICVLVS I.

Vtrum Christus sit vnus vel duo?

RESPONDET quod Christus sit vnus masculinè, & vnus neutraliter. Et quidem quod sit vnus masculinè est de fide. patet ex Symbolo Nicæno & Athanasij, & habetur in varijs Concilijs, docetque communiter Patres, qui plurimi citantur à Suarez.

Deus, videtur
simpliciter
falsa.

88.

Aliquo
modo
est
et
aliquo
modo
non.

89.

Ista est
maxime
propria:
Christus
vt homo
est persona
humana.

1.

Christus
est vnus
&
vnus.
Sym. Nic.
Athanasij.

Suarez